

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 143/2020-68

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. augusta 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou Mgr. Gabrielou Novákovou, A. H. Škultétyho 5, Veľký Krtíš, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Pezinok sp. zn. 22 Em 3/2018 z 5. novembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Pezinok sp. zn. 22 Em 3/2018 z 5. novembra 2019 p o r u š e n é b o l i .

2. Uznesenie Okresného súdu Pezinok sp. zn. 22 Em 3/2018 z 5. novembra 2019 z r u š u j e .

3. Okresný súd Pezinok je p o v i n n ý nahradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 562,86 € (slovom päťstošesťdesiatdva eur a osemdesiatšesť centov) na účet jej právnej zástupkyne Mgr. Gabriely Novákovej, A. H. Škultétyho 5, Veľký Krtíš, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ] n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 143/2020-32 z 2. apríla 2020 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 22 Em 3/2018 z 5. novembra 2019 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Ústavný súd návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia nevyhovel.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti jej doplnenia a jej príloh vyplýva, že okresným súdom sa pod sp. zn. 22 Em 3/2018 vedie na základe návrhu oprávneného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „otec maloletého“ alebo „zúčastnená osoba“), konanie o výkon rozhodnutia, a to rozsudku okresného súdu sp. zn. 12 P 389/2015 z 23. júna 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11 CoP 466/2017 z 24. apríla 2018 (ďalej aj „rozsudok o úprave styku s maloletým“), ktorým bol upravený styk sťažovateľky ako matky a otca maloletého k ich maloletému synovi [REDAKOVANÉ]

o nariadení výkonu rozhodnutia je podľa § 377 ods. 1 CMP prípustné odvolanie, a teda nevydaním tohto uznesenia sťažovateľka ako povinná nemohla využiť predmetný opravný prostriedok.

7. V doplnení ústavnej sťažnosti zo 6. marca 2020 sťažovateľka uviedla, že ústavnému súdu predkladá uznesenie okresného súdu č. k. 22 Em 3/2018-474 o nariadení výkonu rozsudku o úprave styku s maloletým, ktoré bolo okresným súdom vydané 21. januára 2020, ako aj odvolanie, ktoré proti nemu podala.

8. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta aj to, že okresný súd jej v napadnutom uznesení nedôvodne „vytkol“, že v dňoch určeného styku maloletého neodovzdala s platným cestovným pasom, pričom mala mať vedomosť o tom, že maloletý má vycestovať s otcom do Českej republiky.

9. Sťažovateľka argumentuje aj skutočnosťou, že k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo aj v dôsledku skutočnosti, že okresný súd nevyhotovil z výsluchu maloletého, ktorý sa konal počas prerušeného pojednávania 2. apríla 2019, zvukový záznam.

10. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezhom rozhodol:

„1. Základné právo [redacted], [redacted], bytom [redacted] [redacted] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Pezinok sp. zn. 22Em/3/2018-388 zo dňa 5. novembra 2019 porušené boli.

2. Uznesenie Okresného súdu Pezinok sp. zn. 22Em/3/2018-388 zo dňa 5. novembra 2019 sa zrušuje.

3. Okresný súd Pezinok je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 375,24 € (slovom tristosedemdesiatpäť eur a dvadsaťštyri centov) na účet jej právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. “

II.

Vyjadrenie okresného súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

11. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval okresný súd na vyjadrenie k ústavnej sťažnosti a zároveň ho vyzval, aby ústavnému súdu oznámil, či trvá na ústnom pojednávaní vo veci.

12. Predseda okresného súdu vo vyjadrení sp. zn. Spr 52/20 z 29. júna 2020 súhlasil s upustením od ústneho pojednávania a k veci uviedol, že sa stotožňuje s právnou argumentáciou sťažovateľky, ktorou táto poukazuje na skutočnosť, že okresný súd porušil ustanovenia Civilného mimosporového poriadku, keďže uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia musí predchádzať eventuálnemu uzneseniu o nariadení pokuty. Aj napriek uvedenému však podľa jeho názoru s ohľadom na konkrétny individuálny prípad a správanie sťažovateľky nedošlo k porušeniu jej základných práv a slobôd.

13. Ústavný súd listom z 11. mája 2020 podľa § 126 zákona o ústavnom súde upovedomil o podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľky zúčastnenú osobu s možnosťou vyjadriť sa k nej v lehote 10 dní od doručenia tohto upovedomenia. Zúčastnená osoba sa k prijatej ústavnej sťažnosti vyjadrila listom z 5. júla 2020. Poukázala na nedostatok právomoci ústavného súdu v danej veci, keď podľa jej názoru sťažovateľka mohla využiť iné prostriedky nápravy, a to konkrétne využiť inštitút dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky. Zároveň poukázala na skutočnosť, že Civilný mimosporový poriadok uprednostňuje záujem na rýchlom a efektívnom výkone rozhodnutia tak, aby bolo zachované právo dieťaťa na styk s druhým rodičom pred ostatnými právami účastníkov konania, a to aj v prípade, ak majú ústavnoprávny rozmer. Vzhľadom na uvedené potom postup okresného súdu nemôže byť natoľko závažný a neústavný, aby odôvodňoval ingerenciu ústavného súdu.

14. Ústavný súd listom z 8. júla 2020 zaslal sťažovateľke vyjadrenie okresného súdu, ako aj vyjadrenie zúčastnenej osoby s možnosťou zaujať k nemu v lehote určenej ústavným súdom stanovisko a zároveň požiadal o vyjadrenie, či sťažovateľka súhlasí s upustením od ústneho pojednávania vo veci. Sťažovateľka súhlasila s upustením od ústneho pojednávania v danej veci a poukázala na skutočnosť, že okresný súd porušil Civilný mimosporový poriadok, čo vyplýva aj z vyjadrenia predsedu okresného súdu a priloženého vyjadrenia zákonnej sudkyne. Zároveň poukázala na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 442/2017 z 21. novembra 2017, ktorým ústavný súd v identickej veci rozhodol o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

15. Ústavný súd tak následne so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskom okresného súdu, zúčastnenej osoby a replikou sťažovateľky, ako aj s obsahom spisu dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

16. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

17. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom stanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy, ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

18. Podľa § 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, v náleze uvedie, ktoré základné práva a slobody boli porušené, ktoré ustanovenia ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy boli porušené a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené základné práva a slobody.

19. Podľa § 133 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd zruší rozhodnutie alebo opatrenie, ktorým boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa. Ústavný súd zruší aj iný zásah, ktorým boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa, ak to pripúšťa povaha zásahu.

20. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

21. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

IV.

Posúdenie vecí ústavným súdom a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

22. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 19/02,

I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 13/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

23. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02, III. ÚS 63/06). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

24. Prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie základných práv a slobôd, sú tie, v ktorých táto nesprávna aplikácia jednoduchého práva je spätá s konkurenciou jednotlivých noriem tohto práva, prípadne s konkurenciou rôznych interpretačných alternatív, v ktorých sa odráža kolízia ústavných princípov, a naostatok za také možno považovať aj prípady svojoľnej aplikácie jednoduchého práva. Pojem svojevôle možno interpretovať na prípady, keď všeobecný súd urobí taký výklad použitej právnej normy, ktorý je v extrémnom rozpore s právom na súdnu ochranu a princípom spravodlivosti, alebo ho urobí v inom než zákonom ustanovenom a v právnom myslení konsenzuálne akceptovanom význame či bez bližších

nerozpoznateľných kritérií (I. ÚS 533/2016). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

25. Vychádzajúc z uvedených právnych názorov tak ústavný súd skúmal a hodnotil námietky sťažovateľky uplatnené v ústavnej sťažnosti, v ktorej argumentuje, že napadnutým uznesením okresného súdu malo dôjsť k porušeniu jej práv označených v ústavnej sťažnosti.

26. Základom sťažovateľkinej argumentácie je tvrdenie, že okresný súd porušil jej v ústavnej sťažnosti označené práva tým, že jej napadnutým uznesením uložil pokutu napriek skutočnosti, že okresnému súdu „*zdokladovala dôvody nerealizácie stykov*“ v čase pred doručením výzvy, ktoré sa nemohli uskutočniť z dôvodu zlého zdravotného stavu maloletého. Sťažovateľka v tomto kontexte namieta, že okresný súd porušil ustanovenia Civilného mimosporového poriadku, keď bez toho, aby vydal uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia, vyzval sťažovateľku na dobrovoľné plnenie a uložil jej pokutu v sume 300 €. Sťažovateľka namieta, že nevydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia jej okresný súd znemožnil realizáciu tých procesných práv, ktoré jej prináležia a ktoré jej vyplývajú z Civilného mimosporového poriadku. Sťažovateľka taktiež namieta porušenie jej v ústavnej sťažnosti označených práv v dôsledku nevyhotovenia zvukového záznamu z neformálneho pohovoru s maloletým, ktorý sa uskutočnil počas prerušeného pojednávania konaného 2. apríla 2019 na okresnom súde.

27. Ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné citovať ustanovenia právnych predpisov, ktoré sú pre posúdenie veci z ústavnoprávneho hľadiska podstatné.

28. Podľa § 377 ods. 1 CMP proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia a proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia je odvolanie prípustné.

29. Podľa § 378 CMP po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia alebo súčasne s vydaním tohto uznesenia môže súd vykonať úkony a opatrenia smerujúce k tomu, aby došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti.

30. Podľa § 379 ods. 1 CMP pred uskutočnením výkonu rozhodnutia môže súd nariadiť pojednávanie a predvolať povinného, oprávneného, maloletého alebo orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Na pojednávaní vyzve povinného, aby sa rozhodnutiu podrobil a upozorní tiež na následky neplnenia povinností ustanovených v rozhodnutí.

31. Podľa § 379 ods. 2 CMP ak sa javí, že účel pojednávania možno dosiahnuť aj písomnou výzvou, súd vyzve povinného na dobrovoľné plnenie a upozorní ho na následky neplnenia.

32. Podľa § 382 ods. 1 CMP ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, súd môže uložiť povinnému pokutu do 1 000 €.

33. Z vyžiadaného súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 22 Em 3/2018 ústavný súd zistil, že 13. júla 2018 bol okresnému súdu doručený návrh otca maloletého na výkon rozhodnutia, a to rozsudku okresného súdu sp. zn. 12 P 389/2015 z 23. júna 2017. Okresný súd 31. júla 2018 vyzval sťažovateľku na bezodkladné plnenie uvedeného rozsudku s tým, že ak táto výzva ostane bezvýsledná, bude jej udelená pokuta do výšky 1 000 €. Následne po vykonaní viacerých pojednávanií okresný súd napadnutým uznesením uložil sťažovateľke pokutu v sume 300 €.

34. Z napadnutého uznesenia okresného súdu vyplýva, že pokuta bola sťažovateľke uložená v dôsledku nerešpektovania rozsudku okresného súdu sp. zn. 12 P 389/2015 z 23. júna 2017, a to ani po doručení výzvy na dobrovoľné splnenie povinností, ktoré jej z neho vyplývajú (bod 22 napadnutého uznesenia, pozn.).

35. Z vyžiadaného spisu ďalej vyplýva, že okresný súd až uznesením sp. zn. 22 Em 3/2018 z 21. januára 2020 nariadil výkon rozhodnutia – rozsudku okresného súdu sp. zn. 12 P 389/2015 z 23. júna 2017, právoplatného a vykonateľného 4. júna 2018.

36. Z ústavnej sťažnosti, ako aj vyžiadaného súdneho spisu tak vyplýva, že okresný súd pred tým ako vydal uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia, vyzval sťažovateľku ako povinnú na dobrovoľné plnenie povinností a následne jej uložil pokutu v sume 300 €, keďže táto výzva zostala bezvýsledná. Došlo tak k porušeniu procesného predpisu, ktorý predpokladá vydanie uvedeného uznesenia pred alebo súčasne s úkonmi smerujúcimi k tomu, aby došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti. Navyše, proti uvedenému uzneseniu je podľa § 377 ods. 1 CMP prípustné odvolanie, a teda nevydaním tohto uznesenia sťažovateľka ako povinná nemohla v predmetnom štádiu konania, pred uložením pokuty, využiť predmetný opravný prostriedok. Okresný súd jej tak znemožnil realizáciu tých procesných práv, ktoré jej dáva Civilný mimosporový poriadok, čím došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom (m. m. III. ÚS 442/2017).

37. Keďže vydaniu napadnutého uznesenia predchádzalo porušenie procesného predpisu, ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením v okolnostiach daného prípadu došlo k porušeniu sťažovateľkinho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

38. Keďže okresný súd napadnutým uznesením porušil základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd podľa § 133 ods. 2 zákona o ústavnom súde zrušil toto rozhodnutie (bod 2 výroku tohto nálezu).

39. K námietkam sťažovateľky, ktorými argumentuje, že okresný súd porušil jej v ústavnej sťažnosti označené práva tým, že jej napadnutým uznesením uložil pokutu napriek skutočnosti, že okresnému súdu „*zdokladovala dôvody nerealizácie stykov*“ v čase pred doručením výzvy, ktoré sa nemohli uskutočniť z dôvodu zlého zdravotného stavu maloletého, ústavný súd uvádza, že v ďalšom priebehu konania okresný súd vydal

uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia sp. zn. 22 Em 3/2018 z 21. januára 2020 a sťažovateľka proti uvedenému uzneseniu využila opravný prostriedok, a to odvolanie. Z podaného odvolania považuje ústavný súd za preukázané, že jeho obsahom je argumentácia o dôvodoch, pre ktoré sa styk otca s maloletým nemohol realizovať v zmysle právoplatného a vykonateľného rozsudku v totožnom rozsahu, ako sťažovateľka namieta v ústavnej sťažnosti. O podanom odvolaní rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 18 CoE 26/2020 z 29. mája 2020, čo vylučuje ústavnoprávny prieskum uvedených námietok.

40. Systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01).

41. Vo vzťahu k už spomenutému princípu subsidiarity judikatúra ústavného súdu stabilne pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy vecí nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09). Podľa právneho názoru ústavného súdu preto nemožno akceptovať, aby napĺňanie úsilia o spravodlivé súdne konanie príslušným všeobecným súdom nahradzoval ústavný súd svojím vstupovaním a ingerenciou do dosiaľ meritórne neskončeného konania. Ústavný súd môže urobiť zásah na ochranu ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv

sťažovateľa až vtedy, keď už ostatné orgány verejnej moci nie sú schopné protiústavný stav napraviť (m. m. IV. ÚS 322/09).

42. Uvedené platí aj vo vzťahu k námietke sťažovateľky o nevyhotovení zvukového záznamu z neformálneho pohovoru maloletého, ktorý sa uskutočnil počas prerušenia pojednávania konaného 2. apríla 2019 na okresnom súde. Z obsahu podaného odvolania sťažovateľky proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia považuje ústavný súd za preukázané, že totožná námietka je obsiahnutá aj v ňom, čo vylučuje jej ústavnoprávny prieskum z dôvodov uvedených v bodoch 40 a 41 tohto nálezu.

43. Vzhľadom na uvedené ústavný súd v časti týchto námietok ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

44. Nad rámec uvedeného k námietke zúčastnenej osoby o nedostatku právomoci ústavného súdu pre nevyčerpanie podnetu generálnemu prokurátorovi na podanie mimoriadneho dovolania ústavný súd poukazuje na svoju stabilnú judikatúru, súčasťou ktorej je aj právny názor, že podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky podľa § 458 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) nemožno z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (bližšie pozri napr. IV. ÚS 443/2013, IV. ÚS 114/2014, I. ÚS 525/2019).

V.

Trovy konania

45. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

46. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok roku 2019, ktorá bola 1 062 €.

47. Ústavný súd vychádzal z obsahu spisu a priznal sťažovateľke náhradu za tri úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti a vyjadrenie zo 17. júla 2020) v súlade § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Odmena za tri úkony právnej služby vykonané v roku 2020 (3 x 177 €) spolu s režijným paušálom (3 x 10,62 €) predstavuje spolu sumu 562,86 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

48. Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

49. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. augusta 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu